

Hovedpunkter ift. kommissoriet for etablering af 3 regionale centre for voksne med senfølger

Foretræde for Socialudvalget 14 06 2012

LMSO hilser oprettelsen af tre regionale centre meget velkomment, fordi den sociale og behandlingsmæssige indsats over for voksne med senfølger af seksuelle overgreb i barndommen i vidt omfang hidtil har været forankret i frivilligt regi.

I kommissoriet¹ for oprettelse af 3 regionale centre er der imidlertid lagt nogle begrænsninger for de regionale centre, som ikke er hensigtsmæssige. Der nedlægges nogle veletablerede centre, og rammerne for de tre nye regionale centre er så snævre, at de eksisterende tilbud ikke bliver ført videre. Det vil medføre en forringelse af indsatsen.

De væsentligste begrænsninger oplistes nedenfor:

- 1) I kommissoriet fremgår det, at centrene skal tilbyde individuel behandling varetaget af kliniske psykologer.
LMSOs holdning er, at behandlingsdelen bør varetages af de fagfolk, som er allerbedst kvalificerede og som har erfaring inden for området. LMSO vil derfor opfordre til, at behandlingsdelen varetages af både kliniske psykologer med specialviden samt af psykoterapeuter, som er uddannede fra en kvalitetssikret psykoterapeutisk uddannelse, eller som er medlem af Psykoterapeutforeningen, som ligeledes har specialviden.
De erfarne medarbejdere i de nuværende centre har en værdifuld viden, der ikke må gå tabt, derfor er det vigtigt, at de ansættes i de nye centre, også i behandlingsdelen.
- 2) Målgruppen for behandling er voksne (mænd og kvinder over 18 år) med senfølger. Det er udenfor diskussion rigtig godt. Men når målgruppen begrænses udelukkende til de voksne med senfølger har det den konsekvens, at eksisterende behandlingstilbud nedlægges. Det drejer sig om familierapi (for voksne fra familier med incest – både ofre og ikke-krænkende familiemedlemmer), parterapi og gruppeforløb målrettet pårørende.
Voksne med senfølger har ofte skader i deres tilknytningsevne, hvorfor det er meget vigtigt, at de pårørende kan inddrages. I modsat fald kan det vanskeliggøre den helbredelses- og forandringsproces, som den ramtes familie jo er en vigtig del af.
- 3) De frivillige centre, som nedlægges, varetager i dag en meget vigtig rådgivning af fagfolk, som i deres arbejde kommer i berøring med voksne med senfølger. Det drejer sig fx om socialrådgivere, jordemødre, socialpædagoger, læger mm. Det er ikke en opgave ifølge kommissoriet.
LMSO opfordrer til, at det ændres, således at centrene forpligtes til vidensudvikling og formidling ved at etablere rådgivning og undervisning for fagpersoner, der i deres arbejde har betydning for mennesker med senfølger.
- 4) LMSO mener, at der mangler en diskussion af spørgsmålet om brugerbetaling. I kommissoriet står der, at *"behandling og rådgivning i centrene som udgangspunkt skal være gratis. Der kan evt. være tale om en mindre brugerbetaling til behandling, da nogle nævner dette som en motivationsfaktor hos brugerne, der styrker behandlingsforløbet."*
Mange voksne med senfølger står udenfor arbejdsmarkedet og har en meget anstrengt økonomi. Kun 47 procent af de mænd og kvinder, der i 2011 har fået behandling på et af de frivillige centre, oplyser, at de er i arbejde, mod 66 procent i den samlede befolkning. Selv en lille brugerbetaling vil reelt fratage nogle mennesker mulighed for behandling.

¹ Kommissorium for oprettelse af tre regionale centre for voksne med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen og psykologordningen jf. satspuljen 2012, Socialstyrelsen 13. juni 2012. Kommissoriet er revideret fra en tidligere udgave fra marts, men det er ikke blevet forbedret på nogle af de områder, LMSO finder væsentlige.

- 5) Det er gjort valgfrit, om centrene vil tilbyde gruppeterapi, hvilket LMSO er uforstående overfor. Hvis man ønsker at opretholde og styrke tilbuddene, bør gruppeterapi være et fast tilbud, da det i lighed med individuel terapi udgør en vigtig del af behandlingen og den sociale rehabilitering.
En svækkelse af det gruppeterapeutiske behandlingstilbud vil være en markant forringelse af de behandlingsmuligheder, der er til rådighed i dag.
- 6) Værestedsfunktionen er endelig lagt ud til hvert af de tre regionale centre uden nogen forudgående diskussion.
Aktivitets- og samværstilbud til socialt udsatte voksne er faktisk skrevet ind i Serviceloven. Der findes i dag to væresteder, ét i Aarhus og ét i Odense. Erfaringerne viser, at værestederne er et fristed, hvor brugerne kan få hjælp og støtte, mens de fx står på venteliste til et målrettet behandlingstilbud. Samvær med ligestillede under de rette professionelle rammer har en meget gavnlig effekt, som støtter behandlingen for voksne med senfølger. LMSO mener derfor, at alle tre regionale centre skal have en værestedsfunktion.

Kommissoriet bør derfor rettes med følgende tilføjelser:

1. Behandlingsdelen skal varetages af fagfolk med specialviden, som kan være såvel uddannede kliniske psykologer som psykoterapeuter fra en kvalitetssikret uddannelse eller medlem af Dansk Psykoterapeutforening.
2. Behandling bør omfatte såvel voksne med senfølger som pårørende
3. Rådgivning bør også omfatte fagfolk, som kommer i berøring med voksne med senfølger
4. Gruppeterapi skal være et fast behandlingstilbud
5. Der skal være et aktivitets- og samværstilbud til brugerne

Landsorganisationen efterlyser desuden en garanti for videreførelse af de regionale centre, da de som udgangspunkt er defineret som et treårigt forsøg. Hvis staten i 2016 trækker sin støtte væk igen, har man gjort mere skade end gavn.

LMSO mener endvidere, at den eneste vej på sigt er at inddrage kommunerne i løsningsmodeller for behandling, rådgivning og støtte tæt på borgerne.

LMSO bakker voldsomt op om denne mulighed for at styrke området og håber på, at ministeriet tager brugerne med på råd og lader ambitionerne vokse sig store og flotte!

Venlig hilsen

Carsten Borup, formand i LMSO
Helle Borrowman og Brigitta V. Rick – alle medlemmer af LMSOs² bestyrelse.

² LMSO = Landsorganisationen mod seksuelle overgreb. Landsorganisationen mod seksuelle overgreb – LMSO er en paraplyorganisation for centre og foreninger, som arbejder med forskellige aspekter af seksuelle krænkelse. LMSO har 17 medlemsorganisationer. Landsorganisationen blev stiftet i 2009 bl.a. med henblik på at forbedre indsatsen for voksne med senfølger i hele landet.